

Telegraful este Duminec'a și Joi'a, la fie-care două săptămâni cu adausulu Poștăriei. — Preunmeratiunea se face în Sibiu la expeditor'a poștei, preafara la s. r. poște cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditor'a. Pretiul preunmeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

trajelelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. țera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țeri străine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia 6ra cu 7 cr. sirulu, pentru a două 6ra cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

La intrarea în alu XXV anu.

(Urmare din nr. 1.)

Temerea acésta s'a vediu mai tardiu ca nu a fostu fără temei. Indata la deschiderea dietei s'a vediu unu golu de vreo 40 deputati, erau deputatii de natiunalitate magiara. Dejá în nrulu 57 dice „Tel. Rom.“ din 1863 în legatura cu absentia deputatiloru magiari :

„Toti scimu cu câta nerabdare s'au asteptatu din partea tuturoru locuitoriloru Transilvaniei deschiderea unei diete transilvane dupa intrerumpere de 15 ani. Diet'a erá sa se efectueasca egal'a îndreptare a natiuniloru și confesiuniloru din țiera; diet'a erá sa domoleasca și sa complaneze diferentiele ce existau înca între spirite; diet'a erá sa redaruiasca țierei pacea, liniscea, siguritatea, ordinea, bunastarea materiala și tóte bunurile . . . ; diet'a, cu unu cuventu, erá sa fie remediulu univversalu pentru tóte bólele vechi și nóue ale acestui corpu patimitoriu. Toti recunoseau trebuintia cea imperativa a unei contielegeri seriose, sincere și profunde, pentruca toti cunoșeau ca desbinarea impinge acésta țierisiora la perire.“

Dupa ce se dá espressioni bucuriei care a petrunsu pe locuitorii Transilvaniei cându vediu ca se conchiamă diet'a, articolulu continua astfel :

„Cu atât'a mai multu însa furam surprinsi cându în dieta vediu numai români și sasi, ier scaunele menite pentru magiari . . . remasera góle.“

Iera mai la vale :

„Nóue inse ne pasa cu deadinsulu de armonia cea adeverata între natiunile Transilvaniei; noi nu voimu o pace putreda, carea sa tiena de adi pe mâne; noi nu voimu suprematisare nici chiaru atunci, cându ocașunea la acésta ni-aru stá deschisa, și preste totu nu voimu eschisivitatea, ci solidaritatea popóreloru patriei în totu ce tientesce la binele au reulu tuturoru. De aceea — pentru ce sa nu spunem ce simțimu, — ne pare reu, ca unu poporu lasa neintrebuintiate drepturile și datorintiele sele către celelalte două popóre conlocuitoare, către statulu întregu, ba către sine însuși...“

Intr'acelasi numeru pasiesce în contr'a atacuriloru aruncate prin „Vaterland“ de magiari asupr'a româniloru. Arm'a cea vechia care si astadi se întrebuinteaza de atâtea ori și carea e testimoniulu celu mai evidentu ca se întrebuinteaza în lips'a de alte argumente, a fostu și atunci „Daco-romani'a.“

Cá si cându aru voi „T. R.“ sa demonstreze ca temerile sele au fostu fundate în nr. 61 publica „Declariunea deputatiloru și regalistoru magiari.“

Nuorel'a și seninulu suntu precisate în situatiunea cea nóua de ajunsu de „Tel. Rom.“ Déca în numerii premergatoriu nrului 97 se înregistreaza în colónele sele sosirea și primirea deputatiloru transilvaneni în senatulu imperialu, nu hesiteza de a dice în nrulu 97 : „Spérantia nóstra pâna acum remase totu numai sperantia, căci cuvintele serbatoresci . . . pentru noi suntu numai pe hârthia; . . .“ În acelasi tempu apara „T. R.“ limb'a româna în oficiu, reclama pentru români o academia

de drepturi cu limba de propunere româna.

O presimtire neplacuta se oglindeza în nrulu 106 an. 1863. Despre senatulu imperialu în care multi puné mari sperantie se dice în nrulu citatu acum în urma, „ca cerne tóta diu'a, dara de framentatu nu se mai apuca;“ ca n'a esitu nici o lege din sinulu lui; n'a facutu nici unu pasu resolutu nici pentru afacerile interne, nici externe; caus'a transilvana, caus'a ungara, caus'a croato-slavona n'au inaintatu nici unu pasu din ceea ce erau mai nainte. Articululu de care ne este vorb'a o spune de pre atunci ca se ventileza o „impacare între Ungaria și Austria.“ În nrui 115 și si 116 anucia româniloru clatinarea sistemulu centralisticu, prevede turtun'a și recomanda româniloru a se consolidá pentru defensiv'a drepturiloru lor și i invatia a-si radica întaritari natiunale, dându mai multa atentiune agriculturii ratiunale și industriei cu tóte ramurile ei. (Va urmă.)

Cine agiteza?

Mai nu trece di în care sa nu fia surprinsu omulu de câte o scire de care sa te miri și totu sa nu te poti mira de ajunsu. Inceputulu cu surprinderile cele drastice este vechiu, elu s'a facutu mai bine de unu an încóce mai în tóte timenturile transilvane și ungurene locuite de români. Cu prisosu inse ni l'a improspetatu „Közvélmény“ în numerulu seu de proba. Acésta fóia cu „unu tactu admirabilu“ politicu spune publiculu magiaru ca romanimea din Transilvania este aprópe de rescóla și ca magiarii de pre la sate se retragu la cetáti spre a-si asigurá existintia!!! Dela acésta scornitura încóce nu de putiene ori vei ceti în foi unguresci ingroditórele cuvinte : „az oláhok lázadnak“ (români se rescóla) și pentru cá ope-rea sa fia completa mai cetimu și comedia, ca însi si ministrii s'au apucatu sa respandéca prin cerculare „confidentiale“ faimele cele mai fara temei si totu odata cele mai nesocotite: ca între români se agiteza cu promissiu: ca „la primavéra prin influintia tiarului rusescu Transilvania se va anectá la Romania.“ Cu ce se sciu ocupá ministri!

Istá omului mintea în locu cându aude, cându cetesce lucruri de aceste, cându aude ca absurditatile cele mai periculoase emanéza dela cei mai inteligenti ai poporului magiaru, care se simte chiamatu de destinu a conduce si a ferici statulu ungurescu, dela consiliarii corónei, cari au sa se distinga prin prudentia si prin cunoscintia lucruriloru asiá dupa cum suntu.

Nu suntu multi ani de cându nisce magiari în urm'a fantasiei celei inferbantate, miros'au în timentulu Zaran-dulu revoluțiuni și recuirasera militia dela Timisiór'a spre a suprimere revolutiunea. Biat'a militia fu purtata în Aprile, pentru ca în urm'a urmeloru s'a doveditu ca n'a fostu absolutu nimic'a. Acésta inse s'a intemplatu într'unu t i e n u t u, la denunciarea unoru malcontenti, în tempu de o adâncă pace, departe giuru impregiurulu nostru. Astadi inse vine diuaristic'a, vinu chiaru si ministrii si arunca povesti în multime, cari, ori câtu de absurde suntu ele în sine în comparatiune cu starea lucruriloru în fapta, ori câtu de

liniscitu este poporulu nostru, dupa firea lui, dela unu tempu trebuie sa luatace, fia si absurditatile, trebuie sa-lu indigneze, sa-lu mahnéca pâna în adunculu sufletulu, vedindu ca însuși acei ce au sa priveghieze asupr'a ordinei si linisicei publice respandescu faime prin cari trebuie sa se ofenseze și întarite si omulu celu mai liniscitu.

Eata dara cine agiteza: diuaristic'a magiara în compania cu ministrii unguresci, cari sémãna în tóte părțile cu o diligentia démna de alte lucruri mai priinciose statulu, idei, de cari români nici în visu nu-si aducu aminte.

Ori câtu de absurde ni s'aru paré nóue faimele, la cari lucra cu atât'a nepregetu diuaristic'a si ministri unguresci, nu putemu presupune ca aceste suntu numai fructulu unei imprudentie. Celu putien respanditorii, nu putemu presupune ca nu au deplina consciintia numai despre absurditatea taimeloru ce respandescu. Aru fi datorinti'a lorú cá sa fia pré conscientiosi în ori-ce materia, carea stá în yre-unu raportu cu pacea și liniscea statulu. Aru fi datorinti'a lorú sa nu lovéca simtiulu celu bunu alu nici unui poporu de pre teritoriulu statulu. Dara déca acésti'a nu cercetéza dupa adeverulu seu neadeverulu faimeloru ce le arunca pre calea diurnalistice cátu și prin „intimate confidentiali“ în publicu, nu va sa dica inca ca lucra numai din ineptia. Trebuie sa combinâmu și alte lucruri ale acestoru factori politici si sa le privim pre tóte cá pre unu întregu si apoi sa ne formâmu parerea definitiva.

Domni acésti'a dicu ca tienu multu la statulu ungurescu. Ei, pentruca sa se para ca afirma din tóte puterile dis'a lorú vedu în ori-ce espressioni care nu le convine ofensata, mai multu, atacata întregitatea statulu ungurescu. Nu se întreba nici odata, ca de cându au monopolisatu ei statulu si-lu conducú dupa cum gandescu ca este bine a-lu conduce, au instrainatu tóta lumea nemagiara si în locu de simpathia au turnatu cu profusiune antipathia cátra totu ce este ungurescu. Nu, ci mergu mai departe. Dupa ce au ignoratu pre tóte popórele conlocuitoare, dupa ce au administratu singuri țiera si au afundat'o în necasuri grele: cauta cu lampasiulu lui Diogene culpabili, în spinarea caroru sa arunce tóte peccatele comise de diece ani încóce si pentru realisarea acestui scopu nu este nici unu mijlocu de despretiuitu. Pentru ce dara sa nu agiteze pre popórele liniscite, cari în cele din urma, prelanga ce voru avé sa figureze cá cauza a tuturoru releloru, voru dá mâna de ajutoriu si la introducerea unei administratiuni fara de controlu cu legi esceptionale, care în sfersitu, déca aru puté cresce arborii pâna în ceriu, cine scie cum si unde s'aru terminá.

Suntu curiosi compatriotii magiari. Ei voru sa fia conducatori în statulu și déca se póte în monarchia. Ei se identifica cu statulu și déca este cine-va contr'a lorú e contra statulu seu déca se esprima cine-va în contr'a acesteia identificári se facu a nu audi si se inaltia indata la ide'a de statulu si dicu ca este inviolabila, in-tielegu inse ca ei magiarii suntu inviolabili. Lorú tóte li suntu iertate. Ei potú minti în publicu nepedepsiti, ca natiunalitatile se revólta, ei, sub

preteste de aceste dispunu în legislatiune si administratiune cu conlocuitorii lorú dupa placu, totu ei impedece pre natiunalitati în desvoltarea lorú si iera ei le parescu inaintea luméi ca nu suntu capabile de cultura. Si dupa tóte aceste, ei, fara de a considerá chiaru pre cealalta parte a imperiului, demonstreza în modulu celu mai fatisiu pentru inimicii crestinatatiei, cochetéza cu inamiculu neimpacatu alu dinastiei, cu Kossuth, si d cu în foile lorú, ca n'a sositu inca tempulu venirei lui, dara va sosi, si o dicu în același tempu, pe cându Kossuth declara susu si tare, ca pâna voru fi habsburgii pe tronu nu va puté re-întrá în patria.

În adeveru frumosu si esemplaru patriotismu, modelu de tienne la ide'a de statulu si o nemai pomenita loialitate cátra dinastia si tronu! Cându aru urmă tóte popórele Ungariei esemplulu magiariloru ce s'aru alege de statulu si de imperiu? — Nu vremu sa pronunçiamu unu cuventu asiá greu.

Amu doritu si amu staruitu pentru o apropiare între magiari si români pre bazele dreptatiei si ecuitatiei, în interesulu unei desvoltári sanatóse înlainturulu monarchiei la care apartinemu, dara amu aflatu totu-déun'a desconsideratiune si despretiu, pentruca nu amu consimtitu la supunere neconditionata. Staruintiele nostre salutarie pentru patria comuna n'au placutu si nu placu, si pentru aceea trebuie suprimate cu totulu. Ei! bine, ce mijlocu mai plausibilu se póte aflá pentru suprimarea acelor staruintie decátu denunciările cari resaru cá ciupercile în publicistic'a mag-precum si în cabinetele mai inalte ale administratiunei?

Ne întrebâmu inse si cu tóta serioșitatea ce o merita cestiunea, ca óre totu noi vomu purtá vin'a, déca cu tóte mijlócele aceste nepatriotice, patriotii, per excellentiam, agiteza în contr'a compatriotiloru lorú fara de a-si dá o sincera séma de ceea ce facu?

Demonstratiunile politice la cari au datu studentii maghiari impulsulu, n'au lipsitu a face o impressiune rea în cercurile seriose. Lumea matura nu are decátu despretiu si compatimere pentru nisce ómni ce credu ca facu mari servitii neamulu lorú prin atari manifestatiuni nepotrivite.

Se audu degia voci energice ce condamna fara crutiare aceste espectoratiuni de pe stradele capitaleloru. „Frd. Bltt“ ocupanduse în deosebi de manifestatiunile studentiloru maghiari în Constantinopole si de ovatiunile cehiloru în onorea lui Cernaieff, i muștra amaru si pe studentii magiari si pe cehi pentru aceste scandale, cari departe de a impedece cursulu firescu alu evenimenteloru, numai li compromitu numele în ochii barbati-loru de statulu serioși si maturi.

Unu strainu, dice amintitulu organu oficiosu din Vien'a, judecandu politic'a monarchiei austro-ungare nu dupa manifestatiunile organeloru chiamate ci dupa demonstratiunile opiniei publice de pe strada aru trebui sa créda, ca ea, politic'a, are o fatia dupla: un'a pentru occidentu, ér' alt'a pentru orientu. În Prag'a demonstrara barbati din tóte clasele, între

cari stulentii, cu deosebire pentru ex-facatoriul de regi serbescu Cernaieff, in Constantinopole arangia o deputatiune de copii seminatori sau nematori unu scandalu internationalu care pote ca e cu multu mai reu decatu scenele de pe strada din Prag'a.

Nu suntemu dintre cei ce facu bucuros conclusioni seriose din lucruri neinsemnate si cari vedu in ori ce demonstratiune evenimente de o dimensiune incomensurabila dar suntemu convinsi, ca cu tote ovatiunile nebnatece din Prag'a, cu tote ceremonie ridicole din Constantinopole istoria universale si va continua cursu seu linistitu neinfluentiandu-se nici prin fetele cehiloru nici prin ale studentiloru maghiari. Dara totusi regretamu forte adencu intemplantile din Prag'a si Constantinopole, pentru ca ele sunt de natura a lasa impresiuni de totu false la ceice nu suntu initiati in relatiunile monarchiei austro-ungare. Scenele tragicomice din Prag'a suntu in proportie mai putienu de regretatu, pentruca aci i fu cu putintia guvernului a-si precisat acuratu punctulu seu de vedere si a aretat prin unu actu de rigore ca desaproba in modu resolutu demonstratiunile chiaru nerresponsabile. Energi'a organeloru statului avu rezultatulu doritu. Generalulu Cernaieff nu se mai afla pe pamentu austriacu, elu a cedatu „puterei prevalente“ cum a facutu si pe campurile dela Nisui si Dianis.

Dara fatia de scandalele cetatieniloru academici din Ungaria ce s'au petrecutu in capital'a Turciei, guvernulu imperialu n'a pututu lua posutura. Ori cine, de aru cunoște numai aprocsimativu politic'a Austro-Ungariei, urmariindu curentele si tendintiele ei, nu se pote indoi unu momentu ca festa nespusu de nebnateca a studentiloru maghiari din Budapesta, cu oferirea „sabiei de onore“ lui Abdul Kerim e condamnata de guvernulu imperialu si de toti cari se interesaza de binele monarchiei, in modulu celu mai resolutu si pregnantu.

Nu voimu sa scrutamu, pe care parte inclina dreptulu in lupt'a istorica dintre turci si slavii balcanului, nu voimu sa amintim copiiiloru nematuru de scola, ca ei nu trebuie sa faca politica ci se invetie cu serguintia, noi credemu ca pre langa aceste mai suntu si alte motive pentru a condamna fest'a „cetatieniloru academici“ din Budapesta. Inii acestia ce au facutu o calatorie de placere cu o „sapie de onore“ care cum se afirma inca nu e de totu platita, si aroga unu rolu ce nu li se cuvine. Ei se bocescu in Stambulu ca si candu aru ave dreptulu de a vorbi in numele intregi junimi ungare. Ei insa nu au primitu nici unu mandat, nu reprezinta parerile natiunei seu ale cetatieniloru, ci numai lungulu nasulu loru.

Politic'a austro-ungara din norocire e prea sincera si loiala, medilocela cu cari ea lucra, scopurile ce ea urmaresce suntu prea cunoscute de catu se pote fi compromise prin softalele din Budapesta. Ei se facura ridiculi inaintea intregi lumi civilizate cu fanatismulu loru pentru unu generalu mediocru si compromisu prin masacrurile din Bulgaria. Acesta e dorere unic'a pedepsa ce a pututu sa ajunga pana acumu pe acesti domniori tineri cari afla „patrioticu“ lucru de a demonstra pe fatia contr'a politiei patriei loru si a intari de contrariu in resistintia togm'a intr'unu momentu candu ambasadorulu Austriei in Constantinopole se silesce a indupleca pe Porta sa cedeze pretensiuniloru unanime ale continentului.

Dar si din punctu de vedere turcofilu studentii din Pest'a ce pangarescu scola facea mai bine sa lase demonstratiunea loru birbanta. Cu acesta ei nu folosescu Turciei nimicu, ba potu se-i strice.

In Constantinopole pote ca esistu

omeni, in a caroru fantasia orientala acest'a cruciada de copii nespusu de ridicula ia dimensiunile si insemnateea unui evenimentu seriosu, omeni ce potu fi sedusi a crede ca la spatele peregriniloru maghiari in stambulu sta ceva mai multu de catu o mana de studenti, omeni ce voru fi in stare se vada in aceste feste copilaresci ale unoru studenti, o demonstratiune a Ungariei, o manifestatiune a politicei ungare. Nu avemu dreptu sa presupunemu la barbati de statu ai Turciei o astfelu de slabiciune de judecata, dara considerandu, ca sultanulu s'a demisu a inspica, „intrarea“ studentiloru, ca Mithad pasi'a li a datu onorea de ai primi si de a convorbi cu densii, inprigirile nostre in acesta privintia nu potu fi de totu nejustificate. Dar aru fi o nenorocire pentru Porta candu ea aru fi sedusa in atare modu.

Speramu ca barbati de statu ai Portei nu voru fi cuprinsi de ilusiuni seu deca cumva au fostu pe unu momentu, logic'a evenimenteloru i a desceptatu. Austro-Ungaria nu se desparte de concertulu europeanu politic'a consecutiva si pururea loiala a cabinetulu din Viena nu se influentiaza prin demonstratiuni pe cari le respinge sentiulu sanatosu alu imensei maioritati din populatiune si cari trebuie condamnate si din punctu de vedere alu patriotismului, alu bune cuviintie si alu bunului gustu. Noi avemu dreptu de a cere ca lumea sa judece pe Austria si politic'a ei dupa aceea ce facu ministri si parlamentele sale, nu insa dupa demonstratiunile putinu justificate ale fanaticiloru cehi, nu dupa copilarele necalificabile ale studentiloru din Buda-Pest'a cari joaca politic'a si intr' aceea si facu ferii.

Lér' la organisarea comaneloru.

Sibiu 18/1 1877

(II) Priimindu seiri de prin afara ca asiá numit'a lege comunala se practica mai in fie-care comuna altfelu, de cum o pretindu interesele unoru si altoru autocrati de prin comune, ne vedemu indemnati a reveni de nou la obiectulu acest'a; cu atata mai vertosu cu catu daunele ce potu urma din réu'a aplicare a aceste legi, potu fi pentru desvoltarea nostra catu de simtitoare. Acest'a pentru ca poporulu nostru e in cele mai multe casuri lipsitu de povatiitori esperti si astfelu inchinatu sortei croite de mai marii sei, adeseori nu in interesulu celu adevratu alu seu.

Legea comunale, apare dupa cum arataramu in unii numeri din anulu trecut, pentru poporulu nostru intru atata favorabile, in catu nu marginesce multu dreptulu de alegere in comune si astufelu, favoresce maioritatile locuitoriloru. Tocm'a giurstarea acest'a inse, puse pre compatriotii sasi pe ganduri. Pentru ca suntu multe comune odiniora sasesci, cari astadi suntu locuite in maioritate de romani, in care inse pana acum'a si sub domnirea punctelor regulative, romanii nu putura desvoltati nici o influentia politica. Nou'a lege comunale inse le deschide calea spre acest'a.

Se intielege ca stapaniloru de pana acum'a, acesta nici cum nu le pote veni la socotela. Si astufelu ne remanandule altu modu d'asi sustinea suprematia eschisiva de pana acum'a, ataca dispositiunile cele clare ale legi, esplicandule astufelu in catu sa pote lipsi pre romani de dreptulu de alegere. Si ast'a le succede pentru ca de o parte organele superioare menite spre vigilarea legi, partea cea mai mare se simte indemnata a ocroti acelea si interese; de alta parte brosiurica asia numita „Organisatiunea comunelor rurale“, singurul textu romanu, carele aru fi sa chiarifice pre romani despre drepturile lor, chiaru in pasagiele despre dreptulu de

alegere e atatu de defectuosa in catu apare mai potrivita de a intari de catu a desaproba, apucaturile sasesci.

Sasii in comunele mestecate au eschisu mai intaiu o sumatenie de romani cu casa si masa si mosteni din comuna, sub pretestulu ca: unulu fiindu stavariu, altulu branisceru etc. aru fi servitoriu si ca atari in sensulu legi lipsiti de dreptulu de alegere! Lasa ca functionari comunei si preveda cineva si cea mai de pre urma functiune din comuna ca atari nu se potu privi de servitori seu slugi, fiindu ca astu felu in genere din causa functiunei loru acestia in sensulu legi nu potu fi desbracati de dreptulu electoralu, deca solvescu in comuna de 2 ani si alta dare, afara de darea pentru cascigulu personalu (§ 38 a art. de l. XVIII ex 1871) preste care dispositiune a trecutulu cu vederea susu amintita brosiurica. Mostenii cu casa si cu masa negresitu ca platescu dare dupa moisiile loru. Si astufelu chiaru slugi fiindu, au in sensulu legi dreptu de alegere.

De alta parte au scosu domnii sasi pre cati romani nu mai suntu inrolati la militia si honvedime, totu din causa acest'a din listele de alegatori; fara de a precugeta ca in sensulu legi § 39 pct a. numai soldatii si honvedii aparatori de patria, cari se afla in serviciu activu nu potu exercita dreptulu de alegere, o giurstare la carea reflectedia numai de totu obscuru brosiurica citata. Va sa dica, atatu rezervistii, catu si licentiatii dela militia urlauberii posedu in sensulu legi deplinulu dreptu de alegere. Prin urmare fara calcarea legi, nu se potu elimina din listele alegatoriloru.

In sensulu legi mai departe, nu suntu eschisi dela dreptulu de alegere dupa cum necorectu se dice in amintita brosiurica, cei ce suntu in cercetare criminala, pentru ca unde aru duce o atare dispositiune legale? Inchipuasca si ori cine ca deca aru fi asia, catu de usioru s'aru putea delaturá dreptulu de alegere alu fie-caruia prin sustinerea unei actiuni criminale in contra'i. Numai aceia suntu in sensulu legi lipsiti de dreptulu electoralu cari se afla in prinsore preventiva, seu cei judecati pentru vre o crima, nu abateru seu transgresiune, in catu inca nu si-ar fi indeplinitu pedeps'a.

Femeile alu caroru dreptu brosiurica mentionata inca lu trece cu vederea, inca posedu ca si minoreni si corporatiunile, institutele, dreptulu de alegere, deca au avere propria in respectiv'a comuna si platescu de 2 ani dare dupa ea; numai ele nu potu exercita dreptulu electoralu in persona loru ei trebuie sa si alaga si se imputernicesca o persona barbatésca spre scopulu acest'a, carea da votulu in numele loru.

Acestea le aducemu la cunoscintia poporului nostru spre a se sci orientati la alegeri, reclamandu la casu candu unulu seu altulu care in sensulu legi explicatu corectu este indreptatitu la alegere, ar' fi pre nedreptu scosu din lista alegatoriloru. — In catu inse ar' fi trecutulu terminulu de reclamare si do'r sar' fi indeplinitu si alegerile, nedreptatirile comise se potu combate inca in terminu de 10 zile dela actulu alegerei prin reclamatiuni in contr'a intregului actu de alegere, indreptate catra comisiunea de verificare.

Despre starea scoliloru in comitatulu Sibiului.

In siedintia din 11 Ianuaru c. n. a comitetului administrativu alu comitatului Sibiului inspectorulu reg. ung. de scole A. Bielz a raportatu despre starea scoliloru din acestu comitatu. Din mai multe puncte de privire acestu raportu este forte interesantu si instructivu. Credemu a face

deci on. publicu unu servitiu, deca lu vomu da aici in traducere in intregu cuprinsulu seu:

Onoratu comitetu administrativu!

In conformitate cu § 23 din instructiunea ministeriala despre sfera de activitate a comitetelor administrative cu privire la afacerile ce se tienu de resortulu ministeriului de culte si instructiune publica, acestu comitetu in raportulu seu semestralu, ce are a-lu asterne ministrulu presidentu si congregatiunei comitatense, pe langa espunerea starei tuturoru ramurilor administratiunei publice si a activitatiei proprie, are sa dea seama si despre starea instructiunei populare incredintiate administratiunei sele, precum si despre dispositiunile facute in causa scolara.

Urmandu acestui ordinu mi iau deci libertatea a presenta onoratului comitetu administrativu inainte de tote unu raportu detaliatu despre starea scoliloru populare din comitatulu Sibiului cu inceputulu anulu scolasticu 1876/7. Acestu raportu contine datele respective cu privire la scolele si comunele singulare, apoi cu privire la cercurile actuale ale comitatului si si in sfersitu cu privire la comitatulu intregu.

Conformu acestui raportu pe teritoriulu comitatului Sibiului cu 52.68 miluri 88 comune si 145,523 locuitori, se afla:

1. Copii obligati a cerceta scol'a 21,413, si anumitu copii dela 6—12 ani 14,690, dela 12—15 ani 6,723.

2. Din acesti copii cercetaza scol'a in realitate 16,842 seu 78.65% — mai esactu 76.05 — *).

5119 copii seu 23.95% din cei obligati nu au cercetatu scol'a, si anume, 2777 baieti, 2342 fete.

3. Din copiii umblatori la scola au cercetatu: a) scolele elementare: 7261 baieti, 5754 fete, laolalta 13,015; b) scolele de repetitiune: 1394 baieti, 996 fete, laolalta 2390; c) scole mai inalte populare, cetatienesce si scole de meserii: 495 baieti, 431 fete: laolalta 926; d) scole private: 47 baieti, 21 fete laolalta 68; e) scole medii 443**) baieti; seu preste totu 9640 baieti, 7202 fete, laolalta 16,842.

Dupa categoria scoliloru au cercetatu in acestu comitatu:

a) scolele elementare . . . 77.37%
b) scolele de repetitie . . . 14.19%
c) scole superioare cetatienesce si scole de meserii . . . 5.49%
d) scole private . . . 0.42%
e) scole medii . . . 2.63%

4.) Dintre cei 16,842 copii umblatori la scola au fostu dupa confesiune:

a) romano-catolici 1028 seu 6.10%
b) greco-catolici . . . 1102 „ 6.54%
c) greco-orientali . . . 8084 „ 48.00%
d) evanghelici luterani 6398 „ 38.00%
e) evanghelici reformati 151 „ 0.90%
f) unitari . . . 5 „ 0.03%
g) mosaici . . . 74 „ 0.43%

5) Dupa natiunalitate au fostu dintre cei 16,842 copii umblatori la scola:

a) magiari . . . 380 seu 2.26%
b) germani . . . 7103 „ 42.17%
c) romani . . . 9504 „ 55.83%
d) de alte natiunalitati . . . 55 „ 0.33%

6. Din cei 16,842 copii de scola au cercetatu scol'a:

a) vera si iern'a 14,381 seu 85.4%
b) numai iern'a 2461 „ 14.6%

7. Din cei 16,842 copii umblatori la scola in acestu comitatu au fostu:

*) Sum'a copiiloru umblatori si neumblatori la scola face 21,961, adera cu 548 mai multu ca numerulu totalu alu copiiloru deobligati a cerceta scol'a. Acestu alausu se esplica usioru, deca scimu ca scolele de repetitiune evanghelice trebuie sa fia cercetate pana la alu 19 lea anu alu etatiei.

**) Dela sine se intielege ca copiii cari au trecut de etatea fipsata si totu mai cercetaza scolele medii, nu suntu computati in acestu numeru.

a) provedinti cu cărți 15,351 séu 91.2%.

b) neprovedinti cu cărți 1491 séu 8.8%.

8. In anulul espiratu scol. 1875/6 din cele 177,027 absentări de scóla s'au escusatu 169,238, s'au pedepsitu 17,789.

9. Din copiii esiti din scóla cu sferșitulul anulul scolaru trecut a) puteau ceti si scrie 2057; b) numai ceti 852, laolalta 2909.

10. Scóle populare suntu in acestu comitatu preste totu 148, si anumitu: cum limb'a de propunere magiara 3 séu 2.03%; cu limb'a de propunere germana 41 séu 27.70%; cu limb'a de propunere magiario-germana 3 séu 2.03%; cu limb'a de propunere germano-romána 2 séu 1.35%; cu limb'a de propunere romána 99 séu 66.89%; mai departe:

romano-catolice 7—5%; greco-catolice 15—10%; greco-orientale 78—52.7%; evangelice luterane 40—27%; evangelica reformate 1—0.7%; israelite 1—0.7%; granitieresci 4—2.7%; de meserii 2 séu 2.2%.

11. Cele 148 scóle suntu asiediate: a) in 130 zidiri proprii, si b) in 54 zidiri inchiriate.

12. In aceste 148 scóle suntu: a) 322 clase (incaperi), 189 locuintie pentru invetiatori.

Retribuindu pe cei 16,842 copii de scóla pe incaperi, vinu pe fia-care incapere 52 copii.

13. Pe langu zidirile de scóla se afla: a) 67 gradini de plantatu pomi, b) 77 gradini, c) 45 locuri de gimnastica. Din cele 148 scóle din comitatu deci 55% nu au inca plantatiuni de pomi, 49% nu au gradini, 70% nu au locuri de gimnastica.

14. In cele 148 scóle functionéza preste totu 326 invetiatori si anumitu 241 esaminati si 76 neesaminati, 295 ordinari si 31 suplenti. Din cei 16,842 copii de scóla vinu pe unu invetiatoriu 52 scolari.

15. Cele 148 scóle din comitatu au urmatóarele instrumente de investimentu si anume: 315 tabli negre de parete, 725 tabelle de cetitu de parete, 424 charte geografice, 110 globuri, 220 colectiuni din istoria naturala, 83 colectiuni de aparate fizicale, 82 biblioteci, 50 aparate de gimnastica.

16. Venitulul anualul alu acestoru scóle a fostu de 101,303 fl., din cari 75,397 fl. bani gat'a si 24,906 fl. in naturalii.

Isvóarele acestui venitu alu scóloru suntu: avere nemiscatóre in pretiu de 36,127 fl. cu unu venitu anualul de 3946 fl.; capitale de 137,441 fl. cu interese anuale de 6999 fl.; didactrulu scolaru 15,158 fl.; subventiune din partea statului 105 fl.;*) subventiuni din partea comuneloru 39,031 fl.; subventiuni din partea bisericei 18,846 fl.; din alte contribuiuri 17,218 fl.

17. Cheltuielile scóloru acestui comitatu au fostu de 101,303 fl. si anumitu: a) pentru lefi la invetiatorii ordinari 77,931 fl., b) pentru lefi la invetiatorii suplenti 8,108 fl., c) pentru incalditu, curatitu si reparaturi 7,222 fl., d) aparate de investimentu 1,948 fl., e) cărți pentru copii seraci 654 fl., f) alte cheltuieli (dimpreuna cu resturile capitalisate ale cassei) 5440 fl.

Cheltuielile scóloru singulare suntu se intielege fórt deosebite, precându cheltuielile unoru scóle din Sibiu se urca la 3—10,000 fl., ale scóloru evangelice luter. din Sebesiu la 4243 fl., ale scólei superióre din Cisnadie la 6241 fl., ale scólei gr. or. din Resinari la 3384 fl., ale scólei populare evangelice din Cristianu la 2808 fl., cele ale scólei gr. or. din Saliste la 2490 fl. v. a. — pe atunci cheltuielile seraceloru gr. catholice (din Hozmanu,

Sasausiu, Vurperu, Bendorf) se svie numai la 9—20 fl. si scóla gr. cath. din Casioltiu numai cu anevóie póte acoperi cheltuielile anuale de 30 fl. de asemenea cele greco-orient. din Sebesiu de susu, Ruscioru, Amlasiu, Cacovit'a, Strugaru, Calnicu cheltuielile de 21—40 fl. si cea romano-catolica din Sebesiu cei 48 fl. cei chieltnesce pe anu. In proportiune cu cheltuielile scóloru stau, se intielege, lefile invetiatoriloru, ele variéza iutre 9 si 1000 fl.

Pre lángra tóta starea misera materiala a numiteloru scóle, totusi multe dintr'ensele, facu unu progresu, care merita lauda — pe de alta parte inse nu in putiene comune ale comitatului nostru o mare parte a copiiloru obligati a cercetá scóla nu o cercetéza de locu; astfelu d. e. cercetéza scóla in:

Ludosiu, din 631 obligati a cercetá 88 séu 14%.

Rechit'a din 153 obligati a cercetá 38 séu 25%.

Poplac'a din 353 oblig. a cercetá 116 séu 33%.

Gurariului (gr. or.) 383 obligati a cercetá 127 séu 33%.

Siebesielu gr. or. din 126 obligati a cercetá 44 séu 35%.

Siugagu, (gr. or.) din 190 obligati a cercetá 67 séu 35%.

Resinari (gr. or.) din 589 obligati a cercetá 212 séu 36%.

Aciliu (gr. or.) din 143 obligati a cercetá 54 séu 38%.

Rodu, (gr. or.) din 346 obligati a cercetá 135 séu 39%.

Avrigu (gr. or.) din 360 obligati a cercetá 146 séu 40%.

Apoldu de josu, (gr. or.) din 320 obligati a cercetá 133 séu 41%.

Mercurea (gr. or.) din 94 obligati a cercetá 41 séu 43%.

Gusteritia, (gr. or.) din 84 obligati a cercetá 39 séu 46%.

Poian'a, (gr. or.) din 1088 obligati a cercetá 525 séu 48%.

Pianulu de josu, din 250 obligati a cercetá 122 séu 49%.

Pre lángra aceste comune mai putemu adaoge: Orlatulu (unde 54% cercetéza scóla), Sasciori (54%), Pianulu de susu (60%), Saliste (63%), Jin'a (72%), Raháu (72%) precum si Apoldulu de susu, unde numerosii copii de tiganu botezati in biserica gr. or. (cá si in alte comune) nu suntu computati iutre cei deobligati a cercetá scóla.

Acea stare trista 'si are caus'a sea parte in positi'a naturala a unoru comune, (precum Rechit'a Siugagu, Poian'a), unde indepartarea prea mare a caseloru de printre munti ingreuziaza, cu deosebire eara, cercetarea scólei, — parte in seracia populatiunei (cá in Poplaca, Resinari) unde deja copii mici trebue sa-si caute castigulu prin lucrulu maniloru, — cu deosebire in sa imprejurarea ca, legea scolaru inca nu s'a adusu preste totu locul la valórea ce i se cvine si ca in multe comune la 250—360, ba chiaru la 631—1000 copii obligati a cercetá scóla abia se vine 1—2 invetiatori (precum d. e. in scoalele gr. or. din Ludosiu, Poiana, Pianulu de josu, Pianulu de susu, Poplac'a, Tilișic'a, Gurariului) — eara in altele cá in Resinari, Saliste, Avrigu invetiatorii in numeru corespondiatoriu, nu au numerulu recerutu de scolari in clasa loru.

Spre delaturarea acestoru neajunsuri 'mi voiú luá voia, a face din casu in casu onoratului comitetu administrativu, propuneri motivate si detaiate si alu rugá pentru spriginulu seu la punerea loru in lucrare.

Pe bas'a ordinatiunei date pretoriloru sub dto 11 Decembre a. tr. Nr. 36 din partea on. comitetu administrativu cu ocaseiunea comunicárei instructiunei ministeriala, ce privesce esecutare legiloru pentru instructiunea populara, inspectoratulu r. pe venitoriu va fi spriginutu in functiunea sea oficiala si

din partea organeloru administratiunei politice, asiá incátu esecutându-se preste totu locul ordinatiunile sele, trebile scolare ale acestui comitatu voru puté luá unu aventu imbucuratori.

Ordinariatele bisericesci, dupa cum trebue sa constatu cu indestulire, in tóte directiunile si totudéun'a cu cea mai mare promptitudine si bunavointia a spriginutu pre acestu inspectoratu reg. in lucrárele sele indreptate spre promovarea causei scolare si pe viitoriu deci se póte asteptá din acést'a parte spriginulu celu mai eficace.

In sferșitu si comisiunea scolastica, ce se va alege in congregatiunea comitatensa se va nizuá a spriginu pre on. comitetu administrativu si pre inspectoratulu reg. de scóle in ajungerea scolaru seu inaltu, prin parerile si sfaturile sele cari voru tinde a manifestá si imbunatatí scólele populare. Si astfelu nu me indoiescu, ca dejá in urmatóarele mele raporturi semestrale voiú fi atátu de fericitu a insemná unu progresu imbucuratori.

Corespondinti'a.

De'd'a, finea lui Decembre 1876.

Traimu intr'unu tempu, in care totu omulu intieptu si desteptatu 'si tiene de onóre, de a contribuí, de a cará o petricica, cátu de mica macaru la edificulu epocii presente la edificulu culturai. O ambitiune acést'a fórt frumósa si nobila, carea se manifesteaza intr'unu modu imbucuratori in tóte clasele societáti. Poporulu nostru románu intregu simte trebuintia de cultura. Si nici ca 'i lipsesce voia spre a se cultivá. Se cere numai cá sa aiba in mijloculu lui conducatori, cari sa fia petrunci de sántieni'a causei, si inca conducatori astfelu, cari se mai aiba si voie si intielepceune, de a-lu povetiu pe calea cea buna si sigura a culturai. Pentru ca acestu poporu, prelángra tóte greutátile vietii, bine condusu, e in stare a jertfi fórt multu in acést'a directiune. E sciutu ca poporulu románu a fostu in tempi de trista reminiscientia, condusu de preotíme. De aci antipati'a strainiloru cátra dens'a, precum atunci asiá si acum si pré naturalu, cáci la cine altulu alérge poporulu diu'a si nóptea, spre a fi indreptatu in un'a si in alt'a, decátu la preotulu lui.

Si intr'adeveru ca intr'acést'a 'si si afla in cele spirituale pre consolatorulu, iera in alte intemplári pre povetiuitorulu si aparatoriulu seu. Pentru acea bine a disu cine a disu, ca preotulu románu e destinat de provedintia, cá afara de a propagá evangelulu lui Christosu, „se fia aparatoriulu natiunei cercetate, se fia advocatulu dreptáti apesate.“ In tempulu presente chiaru avem lips'a cea mai mare de preotíme, pentru ca incátu vedemu si prevedemu ierasi mai numai ea singura e in stare a ne salvá venitorulu, a ne sustiené biserica, facia de interese ce atingu pre credinciosii sei fii sufletesci si facia de progresulu tinerimei in educatiune. Preotímea nóstra nici ca se póte numi preste totu indiferinta, dovada la acést'a acea impregiurare, ca o suma frumósa de preoti funkcióia si cá invetiatori totuodata, de si pré lángra lefe fórt bogate de multe ori. Asemenea si teologi implinescu lacun'a personalulu invetiatorescu intr'unu modu considerabilu.

Déca vremu a fi drepti in sa, apoi trebue sa marturisimu, ca o parte nu mica a preotímei, e de totu, de totu neinteresata in ceea ce privesce inaintarea poporulu cu deosebire in cultura. Insa in ceea ce privesce starea materiala a ei, ceea ce si-o aduna putem dice de pe spatele acestui'a, in acea e destulu de activa.

Pentru de a se poté in sa constata interesarea si neinteresarea preotímei, facia de educatiunea poporulu, se mai

cere cá sa aruncámu o privire si asupr'a tuturoru preotiloru, cari nu funkcióia cá invetiatori si cari cá atari suntu directori scóloru nóstre confesionale. Meritulul causei, trebue sa ne indemne a face acést'a, baremu si numai in genere. O parte din preotíme concedu si sciú si eu ca 'si implinesce daiorinti'a. Si cari prin urmare nici ca se voru numerá pre sine intre acei'a, pre cari 'i voiú numi indiferenti. Facendu o revista asupr'a comuneloru unui tienutu baremu, vomu aflá ca unele de si mai mici, fára séu cu pré putiene mijlóce la dispositiune, au facutu pasii receruti in caus'a educatiunei tinerimei. Altele iera, si inca multisióre, dovedescu contrariulu destulu de evidentu, Si cui se atribuie progresulu acestor'a si regresulu acestor'a? Cui altui'a decátu preotulu activu si preotulu indiferentu? De cumva nu m'amu esprimatu bine, prin cuvintulu indiferentu, apoi lasu a se dice de altii mai corectu p. e. nepasatoriu, neinteresatu séu si comod. Destulu ca ori un'a ori alt'a, dar' de sub aceste determinatiuni greu credu a se poté subtrage o parte insemnata a preotímei. Negresitu ca si statulu aru trebú sa faca câte ceva, si nici ca intárdia elu, in sa interesulu seu. Preotímea nóstra asiá dara aru fi de doritu cá sa satisfac preste totu si intru tóte datoritiile sele. Pentru cá nu cumva máne, poi-máne nóu'a generatiune, sa formeze turma de proletari, si carea prin urmare, se nu mai aiba nici lana, nici lapte de unde da pastoriulu seu.

Déca apoi s'a sustienutu si s'a disu din tóte pártile, ca preotímea a condusu nati'a prin tóte furtunele tempuriloru vitrigi; asiá sa pórté grija nu cumva preste putienu, sa li se dica contrariulu. Fórté reu s'aru insielá acel'a carele aru mai crede ca poporulu pentru interesele preotiesci aru fi mai bunu simplu! Invetiatoriulu, inca numai déca va aflá in preotulu loculu, unu aparatoriu demnu, 'i va succede a face progresu. O cáta inlesnire are unu invetiatoriu, cându pré lángra unu directoru scolaru consciintiosu si interesatu de caus'a educatiunei, mai póte contá si la spriginulu antistiei comunale (notari). Subscriulu me potu numi fericite in aste privintie. Amu ajunsu dejá la finea anulul 1876. Cá sa facu o reprivire asupr'a acestui anu trecut, afu de superflu, cáci si acést'a pentru noi románii a fostu destulu de fatalu. Nu voiú mai amari inimeladeveratu románe, insirându atâtea lucruri nóue neplacute si totu in detrimentulu nostru, provenite dela cei dela putere si aduse la indeplinire prin satelitti loru in vederea ochiloru nostri.

Cá sa delaturámu in sa dintre pedecile, ce ni se punu in calea dezvoltárei nóstre, putem dice in tóte tere-nele vietiei, este de neapérata lipsa a ne incordá, si a face totu ce e posibilu, cu deosebire pentru educatiunea tinerimei, carea singura e garanti'a venitorulu nostru. Cu cátu voru fi obstaculii mai mari, si cursele mai multe, cu atátu si lupt'a nóstra in contr'a loru mai vehementa. Cu anulul dejá finitu, finésca-se si indiferentismulu seu neinteresarea, si in locul acestor'a renasca interesu viu si abnegatiune.

Preoti cu crucea 'n frunte, cáci caus'a este sánta si noi ve vomu urmá.

Mateiu Radu,
invet. rom.

Vien'a in 17/1

(Serbarea ajunului anulul nou.)
Societatea academica „Romani'a Juna“ din Vien'a a arangiatu Vineri in presér'a anulul nou o serbare, care a avutu locu in „Hotel Metropole.“ Afara de romanii de aici au luat parte la numit'a serbare familii alese, germane, franceze si grece. Serbarea a fostu

*) Cheltuielile scólei elementare ne infintiade de statu in Sabiu, precum si datele statistice despre a nici nu s'au pusu in acestu raportu.

astfelu arangiată, încât a pus în mirare pe participatori. Formă esteriă avă un aspectu fantasticu care în realitate parca nu ti l'ai potă cugă; ier' partea interna a fertivității asiă a fostu condusa si executata încâtu ochiulu celu mai competentu cu greu aru fi potutu allă ce-va de criticatu. Salonulu de curte (Hofsalon) si salonulu din fondu (cestu din urma formandu o terasa de patru trepte sta în comunicatiune cu celu dintăiu prin patru porti) si afara de acestea inca doue sale laterale formau olimpulu serenadei splendide. Salonulu de curte eră acoperitu pre josu cu tapete de materii fine si elegante; la înaltime că de 1½ metru încungiuratu de unu coridoru, ce eră închisu giuru împregiuru cu gardu viu din felierite flori iernatice; si tocmai la înaltimea etagiulu alu patrula (celu din urma) acoperea spatiulu liberu unu acoperementu boltitu si transparentu, care fiindu luminatu de mai multe lumini asiediate în apropierea sea, te facea se credi ca e ceriulu azuru luminatu de stele. Salonulu din fondu pre a căruu pareti si plafonu se vedea la lumin'a policandreloru aurite art'a picturei si sculpturei în flori frumose si figuri mitologice; cu cele patru porti deschise, în fruntea salonulu de curte, elu presentă altariulu unui templu grandiosu. Multe aru mai fi de disu la firm'a esteriă a serenadei, dar' că sa nu paru prea lungu în descrierea acestei părți trecu la partea interna, carea se cuprinde în executarea programei următoare:

PROGRAMA

serbări ajunulu anulul nou 1877 ce s'au tienutu în 31 Decembre st. v. a. c. s'era la 7 ore în salele din „Hôtel Metropole.“

CONCERTU.

1. Nosieviciu: „Mei Tatare!“ e executatu de corulu societății „Romani'a Juna.“

2. Alard: „Fantasia din oper'a: La Juive“ pentru violin'a cu acomp. de piano, esec. de dnii. G. Baiulescu, stud. med. si I. Muresianu, st. techn.

3. Brag'a: „Legenda romanésca, serenada,“ cantu cu acomp. de piano si violoncelu, esec. de dn'a: Luci'a Teriaki de Montfort.

4. Liszt: „Caletoriulu,“ piesa de concertu pentru pianoforte, esec. de dn'a: Mari'a de Baich.

5. a) Ventur'a: „Doi ochi,“

b) Abt: „De vei întreba în visu,“ canturi cu acomp. de piano, esec. de dnulu: Dr. med. I. Hosanu.

6. Vieuxtemps: „Piesa de salou,“ (aria variata) pentru violina cu acomp. de piano, esec. de dnii: G. Baiulescu si I. Muresianu.

7. a) Wekerlin: „Serenada,“

b) Lecoq: „Epistol'a unei verisiore cătra verulu seu, canturi cu acomp. de piano, esec. de dn'a: Luci'a Teriaki de Montfort.

8. Weber: „Variatiuni asupr'a temei: Vien qua Dorina bella“ pentru piano, esec. de dn'a: Mari'a de Baich.

9. Porumbescu: „Cisl'a,“ cuartetu umoristicu-satiricu, esec. de dnii: Dr. med. I. Hosanu, Drd. med. O. Blasianu, st. fil. Calinciucu si cand. prof. I. Munteanu.

— Pianoforte din fabric'a: I. M. Schweighofer. —

Dupa concertu: Jocu. La mediulu nōptei: Banchetu.

Precisu la orele 12: „Salutarea anulul nou“, discursu de presedintele societății Drd. Octaviu Blasianu.

Tōte piesele cuprinse în partea prima a programei a fostu executate preste tōta asteptarea. Că eroi ai acestei părți au eselat: în musica instrumentala virtuosulu violinistu dlu George Baiulescu st. med.; ier' în cea vocala dōmn'a Lucia Teriaki de Montfort si dlu Dr. Hosanu. Acesti'a au fostu fōrte desu intrerupti si aplaudati de publiculu entusiasmatu. Dupa

finirea concertulu s'a dansatu pāna la 11½ ore. Ōspetii, cari nu dansau parte 'si petreceau privindu ladansu, parte imprastiati prin celelalte salōne în conversāri; ier' altii asiediatu pre sofe si foteluri în coridoru si în salonulu de curte se amusau în tacere de aspectulu celu minunatu. Din fe-restrile celor patru etage, ce încungiurau salonulu de curte în forma de cuadratu, priveau prin instrumente optice pasagerii „Hōtelulu Metropole“, ei apareau intocmai că publiculu în logile din opera la o reprezentatiune interesanta.

La orele 11½ s'au adunatu ōspetii toti în salonulu de curte si coridoru unde asiedindu-se pre lam se incepu banchetulu. Indata dupa acēst'a se scōla dlu Dr. P. Danu si tiene unu toastu în sanatatea Majestății Sele Franciscu Iosifu I si a casei Domnitōre. Strigāri de „sa traiēscă“ si de „hoch“ au urmatu dupa acestu toastu, între cari strigāri capel'a militara asiediată pre o bina în salonulu din fondu incepe si canta imnulu patriei (austriacu). Eră unu momentu intr'ade-veru serbatorescu. Ce-va mai tardiu dupa aceea s'a toastatu în sanatatea principelul Carolu din Romani'a. Punctu la 12 ore se radică presedintele societății „Romani'a Juna“ Drd. Octavianu Blasianu si saluta cu o cuvntare frumōsa anulu incepundu. Dupa acēst'a decurge banchetulu între toaste diferite în cuprinsu si limba si între conversāri în limb'a romana, germana si franceza pāna pe la ōr'a 1½ cāndu cei tineri si jucători se scōla si alergāndu în salonulu din fondu incepu dansulu din nou. Pre cāndu unii dansau, altii priveau altii banchetuiu si discursau, orologiulu inca 'si facea datori'a sea. Eră 3½ ore si ōspeti nici mina de departare nu aretau, pareca suntu fermecati cu totii — tineri si betrani — căci nu se apropia de ei nici somnu nici obosēla. În fine tōte 'si au unu capetu, o serenada inca nu pōte durā mai multu că o nōpte, acēst'a o sciau bine ōspetii nostri, de aceea nu le putemu luā în nume de reu, dēca i vedemu pre la 4 ore, de-si cam fāra voia, căci pré scurta li s'au parutu acēsta nōpte — i vedemu ca incepu a se departā. Pentru a caracterisā si cu acēsta împregiurare serenada romanésca 'mi permitu a amintī stimatiloru cetitori parerea clasiculu Voltaire, despre frumosu, care în nemtiesce suna: *Alles ist schön, was nicht langweilig ist.* S.

Varietăți.

Sântirea Apei.

Sibiū 6 Ianuarie.

În Sibiū, resiedinti'a Archieppei si metropoliei nōstre, diu'a S. Botezu s'a serbatu astadata într'unu modu neasemenatu mai stralucitu decatu în anulu trecut, cāndu s'a fostu facutu ōre-cum unu modestu începutu cu sântirea apei în piatia mare.

S. liturgie s'a seversitu în biseric'a nōstra din cetate prin Escelenti'a S'a P. archiepiscopu si metropolitu Mironu Romanul cu asistentia numerōsa. Într'aceea a sositu dela bisericile nōstre din suburbii multime mare de poporu cu prapore si flamura nationale împreuna preotii, invetiatorii si tinerimea scolastica, punenduse precum a venitu în rendu frumosu dinaintea catedralei. Pe la 11 ore, Înaltulu prelatu cu aceeasi asistentia, precedatu de o divisiune de doue companii dela regimentulu de infant. Nr. 31 în parada si cu musica, de tinerimea dela diversele nōstre institute si urmatu de unu siru în adeveru imposantu de inteligentia si poporu, — a esitu pentru sântirea apei. Apucāndu prin strada Poplacei si trecāndu apoi prin a Cisnădiei, în piatia mare, pro-

cesiunea fū aici intimpinata de autoritate militare în frunte cu Escelenti'a Sa Dlu vice-Maresialu campestru baronu de Ringelsheim, comandantele armatei tranne, care cu stralucit'a sa asistentia compusa din fruntasiu corpului ofierescu a binevoitu a încoronā procesiunea luāndu parte si la servitiulu deiescu alu sântirei apei pāna la sfirsitu. În decursulu servitiulu deiescu, care s'a seversitu pe o masa în forma de altaru înadinsu pregatita spre acestu scopu lānga fântan'a din piatia mare, trup'a amintita a datu trei salve si music'a a intonatutu totu de atātea ori imnulu popularu.

Dupa stropirea cu apa sântita a corpului ofieriloru, a trupei, a marei garde si a unei parti din poporu procesiunea s'a intorsu în ordinea de mai susu prin strad'a Macelariloru în biseric'a din cetate, unde s'a serbatu sfirsitulu servitiulu deiescu.

Atātu biseric'a romano-catolica cātu si cea reformata au onoratu procesiunea nōstra cu tragerea clopotelor, — unu actu de iubire crestinesca, care caracterisēza indeplinu buna corelatiune ce esista între confesiunile din cetatea Sibiū.

Sciri telegrafice.

Vien'a 19 Ianuarie. „Wien. Ztg.“ publica denumirea dlui bar. de Haymerle legatu de pāna aci la curtea din Haag, de ambasadoru lānga regele Italiei, radicāndulu totu odata si la demnitatea de consiliariu intimu.

Constantinopole 19 Ianuarie Marele consiliu, la care au luat parte 200 demnitari dintre cari 60 crestini, au respinsu cu unanimitate propunerile puteriloru, cu tōte ca Mithad pas'a a desfasuratu mai intāiu seriozitatea situatiunei financieloru. Marele consiliu a decisu mai departe ca Mithad pas'a sa nu mai intre în negociatiuni cu puterile si ca la conferintie numai contrapropunerile turcesci sa se pertrateze.

Constantinopole 19 Ianuarie. Se afirma ca Marele consiliu a cerutu a fi convocatu de nou, dēca se voru propune base nōue pentru o întielegere. De ōre ce turcii resping propunerile puteriloru conferint'a se va incheiā māne. Toti ambasadorii parasescu Constantinopolea. Patriarchulu grecescu si armenescu si esarchulu Bulgariei n'au participatu în persōna în Marele consiliu, dara delegatii loru inca s'au pronunțiatu pentru respingere, asi si rabinii. Delegatulu antihusanistiloru a rostitu o cuvntare vehementa contr'a propuneriloru puteriloru. Delegatulu armenescu care inca a protestatu, a fostu uniculu, care si-a facutu reserve. Hussunistii n'au fostu reprezentati, episcopulu latinu n'a fostu chiamatu. — Mehemed Rusdi pas'a este denumitu ministru fāra portofoliu.

Constantinopole 19 Ianuarie. „Levant. Herald“ amintiesce de faim'a ca turcii voru comitā respingerea propuneriloru puteriloru cu o contrapropunere mulcomitōre.

Preturile de piatia.

Sibiū 7/19 Ianuarie. Grāu, hectolitru 75—78 kilo fl. 8—9,20; Grāu mestecat 72—74 kilo fl. 6,80—7,60; Secara 64—68 kilo fl. 5,40—6—; Orzu 63 kilo fl. 5—; Ovesu 38—42 kilo fl. 2,50—2,90; Cucuru 69—71 kilo fl. 3,40—4—; Cartofi 3—3,80; Samentia de cānepa fl. 12—; Mazere fl. 11—; Linte fl. 13—; Fasole fl. 6,50; Slanina 50 kilo fl. 38—; Unsōre fl. 38—; Seu brutu 50 kilo fl. 21—; Seu de lumināri fl. 25—; Lumināri de seu 50 kilo fl. 28—; Sapunu 50 kilo fl. 20—; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuiōre de cānepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3,50; Spirtu gradulu 47½—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 50 cr.; Carne de porc 32 cr.; Carne de oaie 24 cr.; Oaie 10 darabe 30 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Ianuarie 1877.

Metalicele 5%	61 20
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67 70
Imprumutulu de statu din 1860...	112 25
Actiuni de banca.....	818 —
Actiuni de creditu.....	141 90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	125 18
„ „ „ Temisioreno	73 25
„ „ „ Ardelenesci	71 25
„ „ „ Croato-slavone	71 50
London.....	— —
Argintu.....	117 70
Galbinu.....	5 94
Napoleonu d'auru (poli).....	9 97
Valut'a nōua imperiale germāna...	61 45

ad Nr. 236.

Concursu.

De ōre-ce în întielesulu înaltiei ordinatiuni a Preavenerabilulu consistoriu archidiececanu din 12 Augustu a. c. Nr. 1743 s'a publicatu în nr.ii 85, 86 si 89 ai „Tel. Rom.“, concursu pentru reintregirea parochiei vacante Bacai'a, în ppresbiteratulu Giōgiulu alu II-lea, dar' neafāndu-se concurenti cu calitātile prescise în „Statutulu organicu,“ prelānga parintiēsc'a conceziune a aceluasi Preavenerabilu, se repetiesce publicarea acelu concursu cu prolongirea termīnulu de 14 zile dela 1-a publicare a acestu'a.

Doritorii de a ocupā acea parochia, cu unu venitu anualu de 300 fl. v. a. voru asterne în restempulu de mai susu suplicele loru cu documentele recerute, la subscribulu oficiu ppresbiterale.

Secarembu, 30 Decembre 1876.

Sabinu Pismo p.

(2—3) ppresbit.

Nr. 156.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei Scrof'a se escrie prin acēsta concursu pana Mercuri în 2 Februarie 1877, în care vā fi si alegerea.

Parochi'a acēst'a cu care este legata si postulu de invetiatoriu în Luncoiulu de josu, unde parochulu si invetiatoriulu va avē quartiru în edificulu scolaru, are venitu de 194 fl. 30 cr. în care suntu computate tōte accidentiile, si 210 fl. v. a. că lēfa invetiatorésca; la olalta sum'a de 404 fl. 30 cr. v. a.

Doritorii de a ocupā acēsta parochia au a-si tramite petitiunile loru instruate conformu presciseloru din „Statutulu organicu“ si decisiuniloru sinodali aduse în privinti'a întregirei parochieloru la subsemnatulu în Bradu (Hunyad megye.)

Bradu, în 30 Decembre 1876.

În contielegere cu comitetulu parochialu scolaru.

Nicolau Miheltianu m. p.

prot. gr. or. alu Zandrului.

(2—3)

Edictu.

Elen'a Nicolaie Bucuru Micu din Tientiari, care mai bine de 6 ani de zile au parasitu cu necredintia pre legiutulu ei barbatu Simeonu Oltenasiu, totu din Tientiari, nesciundu se nici pāna astadi loculu ubicatiunei ei, se citēza prin acēst'a, că în terminu de unu anu sa se prezenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu scrisu, căci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractā si decide si în absenti'a ei.

Brasiovu, 18 Decembre 1876.

Scaunulu ppresbiteralu alu tractulu I alu Brasiovulu, că foru matrimonialu.

Iosifu Baracu,

protopr.

(2—3)